

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název práce: Příběhy dvojí výjimečnosti – kvalitativní studie vývoje nadaných studentů s poruchou učení

Studentka: Kateřina Pražáková

Studentka se v bakalářské práci věnuje problematice nadání, konkrétně se zaměřuje na zkušenost studentů a studentek s dvojí výjimečností, tj. těch, u kterých bylo diagnostikováno současně nadání i specifické poruchy učení. Zvláštní pozornost věnuje souběhu nadání a dyskalkulie, což je jev, kterému u nás doposud byla věnována velmi malá pozornost.

V teoretické části se autorka podrobně zabývá představením tématu nadání a dvojí výjimečnosti. Představuje historický kontext výzkumu nadání, diskutuje, jakým způsobem jsou vymezovány základní koncepty používané v této oblasti, a představuje některé často užívané definice nadání. V tomto rámci se věnuje problematice dvojí výjimečnosti, rozebírá charakteristiky dětí, u kterých se objevuje souběh mezi nadáním a některou z forem specifických poruch učení, a také se věnuje specifickým problémům, jimž jsou děti s dvojí výjimečností nuceny čelit. Studentka téma zpracovává komplexně a opírá se o dostatečné množství pramenů (i když by bylo vhodné větší zahrnutí anglických zdrojů, neboť většina výzkumu v této oblasti je realizována v USA).

Ve výzkumné části studentka představuje kvalitativní případové studie studentů a studentek, u kterých se projevilo souběžně nadání a dyskalkulie, případně jiná forma SPU. Hlavním cílem výzkumné části je analyzovat faktory, které se podílí na jejich školním vývoji. Specifická pozornost je věnována vlivu sociálního prostředí a také motivaci. Studentka celkově realizovala šest případových studií, přičemž v práci samotné je nakonec uvedeno pět případů. Participující studenti a studentky byli různého věku, což umožnilo zachytit v práci také vývojovou perspektivu sahající od počátku školní docházky až po VŠ.

Výzkumnou část považuji za velmi zdařilou, studentce se dobře podařilo zprostředkovat vzhled do vzdělávací zkušenosti studentů a studentek, jež se na jednu stranu učili snáze, než jejich vrstevníci, avšak současně se ve svém vzdělávání setkávali s problémy a nepochopením. Studie je o to cennější, že tématu dvojí výjimečnosti byla u nás doposud věnována jen omezená pozornost a současně je také obtížné studenty a studentky s dvojí výjimečností vůbec identifikovat. V tomto ohledu považuji za velmi vhodné využití metody případové studie.

V diskusi studentka zdařile diskutuje svá zjištění v obecnějším rámci, tvořivě je dává do vztahu s poznatky uvedenými v teoretické části a zároveň přichází i s vlastním pohledem. Domnívám se, práce splnila svůj cíl a výsledky studie skutečně mohou pomoci čtenářům porozumět tomu, jak může probíhat vývoj studentů a studentek s dvojí výjimečností a s jakými problémy se mohou v průběhu svého vzdělávání setkávat. Celkově považuji práci za kvalitně a poctivě zpracovanou, autorka jí věnovala odpovídající čas a úsilí, nastudovala dostatek odborné literatury a zdařile realizovala případové studie. Výsledek hodnotím jako zcela odpovídající požadavkům standardně kladeným na bakalářskou práci a práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 11. 5. 2015

Mgr. Jiří Mudrák, PhD.